Ratko Knežić

31.08.2026. 11:00
Pogledano: 415 puta

Pojam i značaj biodiverziteta

Čas obuhvata uvodna motivaciona pitanja o živom svijetu, Jigsaw metodu kroz matične i ekspertske grupe o pojmu, značaju, ugrožavanju i zaštiti biodiverziteta, te zaključivanje o povezanosti očuvanja prirode s mirom u društvu.

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 8. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Područje prirodnih nauka

Predmet

Biologija

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Građanska kompetencija

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Upoznati učenike sa pojmom, vrstama i značajem biodiverziteta kako bi razumjeli povezanost očuvanja prirode sa kvalitetom života čovjeka i razvijali odgovoran, nenasilan i solidaran odnos prema prirodi kao zajedničkom dobru svih ljudi.

Ishodi učenja i poučavanja

Učenik/učenica:

- definiše biodiverzitet i vrši njegovu podjelu
- objašnjava značaj biodiverziteta za čovjeka
- nabraja faktore koji dovode do smanjenja biološke raznovrsnosti
- navodi mjere zaštite biodiverziteta

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 – Uvodna motivaciona pitanja

Nastavnik postavlja motivaciona pitanja: Šta sve čini živi svijet oko nas? Da li bi život bio moguć bez biljaka i životinja? Pokazuje slike različitih ekosistema u kojima vladaju različiti klimatski uslovi, uvodi pojam biodiverziteta i povezuje ga s prethodnim znanjima učenika.

Aktivnost 2 – Jigsaw: matične i ekspertske grupe

Učenici se dijele u 4 grupe izvlačenjem listića na kojima je slovo grupe (npr. A, B, C, Č) i redni broj učenika od 1-4. Svaka grupa ima po četiri učenika, dakle učenici u grupi imaju brojeve od 1-4. Nakon toga svi učenici koji imaju broj jedan formiraju novu „ekspertsku" grupu, broj dva drugu ekspertsku grupu itd. Grupa 1 – Pojam biodiverziteta: učenici odgovaraju na pitanja: Šta je biodiverzitet? Koje su njegove vrste (genetski, specijski, ekosistemski)? Grupa 2 – Značaj biodiverziteta: učenici odgovaraju na pitanja: Zašto je biodiverzitet važan za čovjeka? Koje resurse dobijamo iz prirode? Grupa 3 – Faktori ugrožavanja: učenici odgovaraju na pitanja: Koji su uzroci smanjenja biodiverziteta? Kako čovjek utiče na prirodu? Grupa 4 – Zaštita biodiverziteta i mirovna dimenzija: učenici odgovaraju na pitanja: Koje su mjere zaštite? Kako očuvanje prirode doprinosi miru među ljudima? Učenici analiziraju tekst iz udžbenika, odgovaraju na pitanja i pripremaju kratko izlaganje. Nakon povratka u matične grupe, svaki učenik prenosi znanje svojoj grupi, svi zajedno formiraju cjelinu gradiva koju izlažu i analiziraju.

Aktivnost 3 – Zaključivanje i mirovna dimenzija biodiverziteta

Pitanje za sve grupe: „Šta se može desiti ako nestanu resursi kao što su voda, hrana i šume?"

Učenici zaključuju da očuvanje biodiverziteta doprinosi stabilnosti i miru u društvu. Nastavnik sumira i povezuje gradivo, postavlja pitanja i ocjenjuje grupu koja se istakla u radu, najbolje prezentovala sadržaj i pokazala najveći nivo razumijevanja gradiva.

Potrebni resursi

- Biljana Lubarda, Ratko Knežić, Biologija za 8. razred osnovne škole, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Istočno Novo Sarajevo, 2025.
- Markeri
- Stikeri
- Fotografije
- Računar
- PPT
- Tabla

Praćenje i procjenjivanje

Nastavnik ocjenjuje grupu koja se istakla u radu, najbolje prezentovala sadržaj i pokazala najveći nivo razumijevanja gradiva.

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Metoda demonstracije

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola